

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky ke Koncepti městské a aktivní mobility pro období 2021 - 2030
Č. J.	106/2020
DATUM ZPRACOVÁNÍ	14. 12. 2020
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Šebesta
TELEFON	225 279 201
E-MAIL	jsebesta@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR vítá vznik Konceptu městské a aktivní mobility, která by se měla stát vodítkem pro definování priorit a budoucí směřování rozvoje městské a příměstské mobility v městských regionech i uvnitř urbanizovaných území.

Zároveň však upozorňujeme, že restriktivní přístup koncepce je potřebné nahradit podpurným opatřením / protipatřením. Automobilová doprava je v dokumentu považována víceméně za jednu kategorii IAD se všemi souvisejícími negativy, tedy prakticky bez reflexe nastupující elektromobility, která negativní externality částečně řeší. Zároveň je nutné více zohlednit problematiku železnice.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K problematice městské mobility

Upozorňujeme, že

- 1) V materiálu **není nikde zmiňována podpora pro udržitelnou bez/nízko-emisní mobilitu** (bez/nízko emisní vozy s SPZ EL do 50 g CO₂ dle EU nařízení 2019/631) ve městech, obcích **ve formě: *parkování zdarma případně zvýhodněného parkování pro bez/nízko emisní vozy (EL), sdílenou dopravu, car-pooling***
- 2) **Koncepce nepracuje s dalšími ekologickými řešeními** s malým záborem prostoru jako elektroskútry.
- 3) **Carsharingové služby** resp. jejich potenciál v urbánní mobilitě by měl být více akcentován v dokumentu.

Tato připomínka je zásadní.

2. K problematice železnice

Žádáme více zdůraznit roli železniční dopravy, která oproti např. cyklodopravě není v navrhované Koncepti výrazněji zmíněna.

Odůvodnění:

S ohledem na posilující úlohu železnice v hlavních urbánních aglomeracích a rostoucí význam integrace železnice do IDS považujeme za relevantní roli vlaků více zdůraznit.

Železnice navíc může sehrát velmi významnou úlohu v rozvoji vnitroměstské cyklo dopravy a to v kombinaci s dojížděním vlakem ze zázemí. Železniční doprava umožňuje přepravu jízdních kol, která následně ve městě nevyžadují využití návazné hromadné dopravy. Jde o koncept, který je v západní Evropě zcela běžný.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

3. Ke kapitole 2.1.2 Způsoby uspokojení potřeb po mobilitě (multimodální přístup)

Navrhujeme doplnit nový odstavec týkající se železnice.

Nový text:

„Suburbánní oblasti v ČR trpí nedostatečnou kvalitou železniční infrastruktury. To má za následek větší využívání IAD při dojíždění do center aglomerací. Z toho důvodu je potřeba rozvíjet železniční síť v okolí aglomerací, která umožní snadné dojíždění občanům za využití železnice, která je jednou z nejudržitelnějších, energeticky nejúčinnějších a nejbezpečnějších forem dopravy. K tomu, aby příměstská a městská železnice mohla plnit páteřní funkci veřejné dopravy je potřeba vytvořit systém hustou sítí dobře dostupných stanic a zastávek.“

Tato připomínka je zásadní.

4. Ke kapitole 2.1.2.1 – Snížení stupně automobilizace a snížení podílů cest IAD ve městech, typová opatření

Upozorňujeme, že navrhovaný bod ***V rámci legislativního procesu snížit požadavek při bytové výstavbě na minimální počet parkovacích míst na bytovou jednotku***, tedy menší počet parkovacích stání problém neřeší, způsobí naopak přetížení stávající infrastruktury a prohloubí ho.

Je potřebné přijmout podpůrné protiopatření (např. snížení venkovních parkovacích stání musí být kompenzované požadavkem na zvýšený počet parkovacích stání v podzemí apod.

Tato připomínka je zásadní.

5. Ke kapitole 2.1.2.1 – Snížení stupně automobilizace a snížení podílů cest IAD ve městech, typová opatření

Upozorňujeme, že navrhovaný bod opatření ***Postupné snižování počtu parkovacích míst v centru města, vymezení parkovacích míst pro rezidenty; výrazně dražší parkovné pro druhé a další auto na bytovou jednotku*** by měl být nahrazen opatřením podpůrným – **parkovací domy, podzemní parkovací stání, zvýhodněné podmínky pro bez/nízko-emisní vozy, sdílenou dopravu, zachování řetězců kritické logistiky.**

Tato připomínka je zásadní.

6. Ke kapitole 2.1.2.1 – Snížení stupně automobilizace a snížení podílů cest IAD ve městech, typová opatření

Navrhujeme doplnit nové body:

Vytvoření kapacitního systému městské železnice s hustou sítí dobře dostupných stanic a zastávek, která vytvoří páteř veřejné dopravy

Preference veřejné dopravy na křižovatkách a vyhrazení jízdních pruhů pro vozidla MHD

Zároveň navrhujeme doplnit existující opatření k MaaS:

Podpora a spolupráce na vývoji konceptu *Mobilita jako služba (MaaS)*.

Odůvodnění:

Železnice není vůbec zmíněna – viz obecná připomínka.

Preference MHD je důležitá pro dopravní obslužnost měst.

Tato připomínka je zásadní.

7. Ke kapitole 2.1.2.2 – Zvýšení využívání VHD ve městech, typová opatření

Navrhujeme bod týkající se železnice nahradit novým, přesnějším zněním:

Zajistit a podporovat rozvoj a zkapacitnění železniční infrastruktury ve velkých aglomeracích a jejich okolí s cílem zvýšit popularitu a spolehlivost městské a příměstské železnice, v největších aglomeracích ideálně s oddělením příměstské a ostatní dopravy, včetně doplnění do bodů a shrnutí navazujících.

Zároveň upozorňujeme, že vyhrazené pruhy by se měly týkat obecně hromadné dopravy, nejen autobusů.

Tato připomínka je zásadní.

8. Ke kapitole 2.1.3 Uspokojování potřeb po mobilitě jednotlivými dopravními módy

Navrhujeme doplnit nový odstavec týkající se železnice.

Nový text:

„V suburbánních oblastech je potřeba rozvíjet železniční síť, která umožní snadné dojíždění občanům za prací, službami a volnočasovými aktivitami při využití železnice. K vytvoření spolehlivého a dostatečně kapacitního systému, který bude pro občany atraktivní je potřeba investovat do budování husté sítě železničních zastávek, které budou provázány s dalšími druhy VHD. Ve velkých aglomeracích typu Praha, Brno, Ostrava nebo Plzeň je potřeba z kapacitních důvodů, aby infrastruktura městské a příměstské železnice byla oddělena od dálkové osobní dopravy. Jen tak bude možné vytvářet krátký interval spojů.“

Tato připomínka je zásadní.

9. Ke kapitole 2.1.3.1 – Zlepšení kvantitativních standardů VHD, typová opatření

Navrhujeme doplnit nový bod: ***Fungující propojení (návaznosti) mezi páteří (zpravidla železniční) příměstskou dopravou a návaznou MHD.***

Odůvodnění:

Existují města, zejména ta středně velká/menší, kde MHD plánují městské odbory dopravy a nikoliv koordinátor, kde MHD z různých důvodů na vlaky ne zcela navazuje, což se může projevat v menším počtu cestujících na obou stranách.

Tato připomínka je zásadní.

10.Ke kapitole 2.1.3.3 – Zkvalitnění technicko-technologické oblasti VHD, typová opatření

Navrhujeme doplnit nový bod:

Výstavba nových vlakových zastávek na místech s potenciálem vysokého obratu cestujících; popř. přesun vzdálených zastávek (zejména na lokálních tratích) blíže sídlům.

Odůvodnění:

Koncepce se zabývá zejména MHD s preferencí busů a napojení velkých komerčních zón, bez zmínění železnice. To je třeba napravit.

Tato připomínka je zásadní.

11.Ke kapitole 2.1.3.5 – Snížení negativního vlivu silniční dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví, typová opatření

Navrhujeme upravit text prvního opatření:

„Podpora zavádění alternativních paliv v IAD (podpora nákupu vozidel ze strany státní správy a samosprávy, rozvoj sítě veřejných dobíjecích a plnicích stanic).“

Dále žádáme doplnit nové opatření:

Podpora pořizování vozidel na alternativní paliva do flotil komunálních podniků provozujících vozidla svozu komunálního odpadu a obdobné činnosti při správě veřejného prostoru (např. úprava zeleně, odklizení sněhu atp.).

Odůvodnění:

Pro rozvoj nízko- a bezemisní mobility je třeba i dalších opatření mimo podpory rozvoje veřejné infrastruktury na alternativní paliva, i když ta samozřejmě patří mezi klíčové podpůrné nástroje. Současně bereme na vědomí, že podpora alternativních paliv ve VHD je uvedena v jiné části dokumentu, i když by mohla být zmíněna i zde.

K druhému opatření dodáváme, že daná vozidla mají velký denní časový nájezd, mohou tak významně přispět ke snížení emisí znečišťujících látek ve městech/obcích, navíc mají nízkou hlučnost, která rovněž přispěje k větší kvalitě života občanů. Jedná se o jedno z opatření aktualizovaného NAP CM. Nejedná se pouze o vozidla kat. N, ale rovněž podkategorie SS (pracovní stroje, např. multikáry).

Tato připomínka je zásadní.

12.Ke kapitole 3.3 – Financování

Upozorňujeme, že je nutné doplnit kapitolu o další možnosti financování. Měly by být doplněny další zdroje, jako je Modernizační fond, Fond pro spravedlivou transformaci a Národní plán obnovy, případně též OP TAK. Ty by měly rovněž podporovat rozvoj nízko- a bezemisní mobility.

Tato připomínka je zásadní.

13.Ke kapitole 3.3.1.2 – Integrovaný regionální operační program (IROP) 2021 – 2027

Upozorňujeme, že přestože je v textu zmíněno, že prostředky půjdou použít v ČR s výjimkou hl. města Prahy, dle našich informací by však v oblasti podpory pořízování vozidel pro veřejnou přepravu osob na alternativní paliva a budování souvisejících neveřejných dobíjecích a plnicích stanic měly být prostředky z IROP využitelné i na území hl. m. Prahy. Proto je třeba upravit text.

Tato připomínka je zásadní.

14.Ke kapitole 3.6 – Připravované návazné metodiky – manuály

Navrhujeme doplnit vytvoření *Metodiky pro zvýhodněné parkování bez/nízko-emisních vozů*.

Zároveň je třeba upřesnit, čeho se týká *Metodika pro zavádění běžných dobíjecích míst pro elektromobilitu*.

Tato připomínka je zásadní.

15.K příloze – Kategorie měst, body 1.1.1 a 1.1.2

Navrhujeme k cíli *Zvýšení využívání VHD ve městech* doplnit nový bod: ***Podpora dalšího rozvoje a propagace systému městské železnice (linky S)***.

Tato připomínka je zásadní.

16.K příloze – Kategorie měst, body 1.1.3 až 1.1.6 – Menší města

Navrhujeme k cílům *Snížení stupně automobilizace a snížení podílů cest IAD ve městech* doplnit bod:

*Podpora vzniku firemních plánů mobility u středních a větších firem (podpora car-poolingu, řešení parkovacích míst pro tento účel, **motivace zaměstnanců k využívání VHD s podporou státu, ...**).*

Odůvodnění:

Nevidíme důvod, proč nepodporovat VHD.

Tato připomínka je zásadní.